

uløselig. Dette vil jeg overhovedet slet ikke spekulere paa, for det lader sig ikke gøre; det tror jeg ikke.

Jeg har prøvet at se paa, hvordan man kunde tænke sig at faa de økonomiske Forhold forbedret noget. Den Opgave kunde man stille sig. Og der kan her være Tale om baade at se paa Indtægterne og paa Udgifterne. Det at faa Indtægterne væsentligt op, tror jeg ikke lader sig gøre. Teatret har i Virkeligheden haft gode Indtægter i de senere Aar, saadanne Indtægter, at det endogsaa har oversteget den Sum, som alle Billetter udsolgt hver Aften kunde give; Indtægten har ligget enten derover eller lige op dertil. Ret meget højere tror jeg ikke det kan nytte at regne med, at man kan faa Spilleindtægten bragt op. Jeg tror ikke, der er meget mere at gøre der.

Saa tror jeg mere paa, at man kan faa Udgifterne bragt væsentligt ned, og her vil jeg gerne lige nævne nogle af de Planer, som har foreligget. Jeg skal for det første nævne, som det lempeligste Forsøg, naar man ikke tør skride til Dobbeltscenen, at leje en Anneksscene. Jeg har ladet denne Sag undersøge saa godt, jeg nu har kunnet ved Hjælp af de sagkyndige, der staar til min Raadighed. Det Resultat, vi er kommet til, er, at hvis man lejede en Anneksscene — der har navnlig været Tale om det Ny Teater —, vilde Underskuddet efter det Regnestykke, man har stillet op, blive forøget med 12.000 Kr. om Aaret, og det vilde altsaa ikke bringe nogen som helst Hjælp.

Jeg tror, at det vilde forbedre Status at bygge en Dobbeltscene, det vilde det sikkert. Jeg mener med andre Ord, at de Penge, man anvendte dertil, vilde give gode Renter, men ikke saaledes, at Statens Tilskud kunde bortfalde. Det, der kunde blive Tale om at indvinde derved, vilde blive ca. 200 000—300 000 Kr. og dertil vilde alle de, der nu er rystet over det kongelige Teaters store Tilskud, sikkert sige, at det nytter ikke noget. Er der en saa alvorlig Uvillie her i Landet mod det store Tilskud, at man ikke vil finde sig i det længere, klarer det ikke Sagen at faa det bragt ned fra 1.400 000 Kr. til 1.200 000 Kr. Det forandrer overhovedet ikke Billedet væsentligt, selv om det naturligvis er en Besparelse, som det var værd at tage med — det indrømmer jeg. Men jeg tror altsaa ikke, at det lader sig gøre at faa Underskuddet til at forsvinde ad den Vej, det er jeg overbevist om ikke lader sig gøre.

Saa kunde man tænke sig at afskaffe Opera og Ballet og nøjes med Skuespil.

Det tror jeg vilde virke kraftigt, meget kraftigere end at opføre en Dobbeltscene, men heller ikke derved tror jeg at man vilde faa Underskuddet til helt at forsvinde. Hvordan skulde man egentlig kunne det? Andre Teatre slider sig i disse Aar majsommeligt igennem, og det til Trods for, at de, hvis de faar en Forestilling, der giver gode Penge i Kassen, kan blive ved at give denne Forestilling, indtil den er helt udspillet. Vil man ikke tillade det kongelige Teater dette, saa er det vanskeligere stillet i økonomisk Henseende end de andre Teatre, og man kan ikke vente, at det saa skal klare sig lige saa godt som de andre.

Det maa have et Tilskud. Jeg bestrykes ogsaa i denne Tro ved at se Oplysninger fra Teatre i Udlandet. Det er bekendt nok, hvordan Teatret i Oslo har maattet ty til Tilskud nu, kommunale Tilskud, skønt det ikke har Opera og Ballet at drages med. Teatret i Stockholm faar betydelige Tilskud, og jeg har nogle Oplysninger fra tyske Teatre, som viser, at det samme er Tilfældet for deres Vedkommende; det er meget store Beløb, der ofres til Tilskud. Jeg skal fra disse Oplysninger nævne nogle af de Teatre, der faar over 1 Mill. Kr. i Tilskud om Aaret: Berliner Stadttheater 2 700 000, Berliner Opera 1 177 000, Karlsruhe Landtheater det samme, Barmen Stadttheater 1 800 000, Düsseldorf 1 Million godt og vel, Hamburg Stadttheater 1½ Million, Hannover 1 700 000, Kölner Stadttheater 1 800 000, Mannheim 1 300 000. Det er altsaa Teatre i de større Byer, der har disse store Underskud, men i de mindre Byer, som har et Stadttheater, møder vi noget lignende: Aachen faar 561 000, Augsburg 571 000, Duisburg 751 000, Gera 616 000, Kiel 715 000 og saaledes videre hele Rækken igennem. De faar et Statstilskud — eller kommunalt Tilskud er det jo i Regelen — af denne Størrelse, over 1 Million eller mellem en halv og en hel Million.

Af disse forskellige Grunde har jeg altsaa den Tro, at det ikke lader sig gøre at faa Underskuddet ved det kongelige Teater til at forsvinde helt, end ikke hvis man griber til det Middel, som nok er det kraftigste: at fjerne Opera og Ballet helt. Men jeg vil tro, at hvis man gør det, maatte man kunne faa Tilskuddet ned til ½ Million eller derunder, altsaa ned til noget, der er forholdsvis overkommeligt. Men naar jeg ikke øjner nogen Udvej dør, tænker jeg mig, om der da ikke skulde være nogen Udvej til at faa de Penge til at gaa ind, som det drejer sig om. Og dør har jeg ganske vist ogsaa